

Imię i nazwisko doktora: Maria Jolanta Bąk	
Tytuł rozprawy doktorskiej: Uwarunkowania skuteczności działań edukacyjnych organizacji i stowarzyszeń społecznych (na przykładzie środowiska bydgoskiego)	
Promotor: prof. dr hab. Zygmunt Wiatrowski	
Recenzenci: prof. dr hab. Stanisław Kaczor, prof. dr hab. Edmund Trempała	
Data publicznej obrony: 26.06.1996 r.	Data nadania stopnia: 26.06.1996 r.
<p>Charakterystyka rozprawy doktorskiej:</p> <p>W podjętej pracy badawczej problematyka skuteczności i jej uwarunkowań odniesiona została do działań edukacyjnych organizacji i stowarzyszeń społecznych jako poszkolnego nurtu edukacji ustawicznej dorosłych. Przedmiotem badań uczyniono organizacje i stowarzyszenia społeczne widziane w perspektywie pedagogicznej, traktując je jako nieszkolną społeczną bazę edukacyjną, do której odnoszą się reguły kształcenia ustawicznego. Celem badań było określenie uwarunkowań przebiegu procesów edukacyjnych w badanych stowarzyszeniach, wraz z próbą wyłonienia dla nich optymalnych warunków. Dla istoty pracy badawczej (także ze względów praktycznych), konieczne okazało się rozstrzygnięcie istoty "skuteczności" w aspekcie prakseologicznym, na tle innych właściwości ludzkiego działania i odniesienie jej do przedmiotu badań. Skuteczność działań organizacji i stowarzyszeń społecznych przyjęto traktować jako zgodność wyników działań edukacyjnych z wytyczonymi statutowo celami. Wyróżniono uwarunkowania podmiotowe, obejmujące czynniki obiektywne i subiektywne, oraz uwarunkowania przedmiotowe, zawierające czynniki materialne i funkcjonalne działalności edukacyjnej badanych stowarzyszeń. Postępowanie empiryczne zostało przeprowadzone (na podstawie wyników badań sondażowych) w sześciu organizacjach i stowarzyszeniach społecznych, działających na terenie środowiska bydgoskiego. Posłużono się metodyką badań właściwą dla pedagogiki pracy, w tym metodą krytycznej analizy literatury, metoda badania dokumentów formalno-prawnych, metodą badania opinii z zastosowaniem techniki ankietowej oraz metodą obserwacji z wykorzystaniem techniki obserwacji uczestniczącej, dorywczej. Zastosowano także elementy statystyki opisowej. Badania empiryczne wykonano na płaszczyźnie instytucjonalnej i personalnej (uczestnicy procesu edukacji dorosłych - nauczyciele i uczestnicy edukacji dorosłych). Biorąc pod uwagę uzyskane dane empiryczne nie można było jednoznacznie sformułować zamkniętej listy czynników warunkujących skuteczność działań edukacyjnych badanych podmiotów. możliwe natomiast było wskazanie takich czynników, które dla optymalnej skuteczności działań edukacyjnych są konieczne (a nawet ją wyznaczają), są wystarczające (umożliwiające zaistnienie optymalnej skuteczności) lub sprzyjające (wzmacniające optymalną skuteczność albo zwiększające prawdopodobieństwo jej zaistnienia). Osobnym rezultatem wykonanych badań empirycznych było ustalenie czynników jednoznacznie utrudniających, osłabiających czy też wręcz uniemożliwiających skuteczność edukacyjną. Całość pracy kończą zgłoszone wnioski i postulaty odniesione do przyszłości działań edukacyjnych organizacji i stowarzyszeń społecznych w perspektywie "rynku usług edukacyjnych".</p>	
<p>Określenie wkładu wniesionego rozprawą doktorską do pedagogiki:</p> <p>Praca badawcza została koncepcyjnie opracowana przed transformacją lat 90-tych a przepracowana po wejściu w życie znowelizowanej Ustawy Prawo o stowarzyszeniach, które wyłączało istnienie stowarzyszeń użyteczności publicznej. To powoduje, że podjęta problematyka była nowym spojrzeniem formalno-prawnym, jak i funkcjonalnym edukacji dorosłych w warunkach wolnego rynku usług edukacyjnych i konkurencji na nim.</p>	

Tabela została przygotowana przez autora rozprawy